

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 457)

En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Acil Eylem Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/673)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-55/1939

27.4.2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 9.3.2000 tarihinde kararlaştırılan "En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Acil Eylem Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

TASARI GEREKÇESİ

182 sayılı En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Acil Eylem Sözleşmesi, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 1-17 Haziran 1999 tarihlerinde Cenevre'de yapılan 87 nci Genel Konferansında kabul edilmiştir.

Ülkemizce, 25.5.1998 tarih ve 98/11184 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanmış bulunan İstihdama Kabulde Asgarî Yaş Haddine ilişkin 138 sayılı ILO Sözleşmesini tamamlayıcı nitelikte olan ve ILO'nun 7 Temel Sözleşmesine 8 inci olarak eklenmiş bulunan söz konusu Sözleşmenin giriş bölümünde, çocukların en kötü biçimlerdeki çocuk işçiliğinden uzaklaştırılmalarında yoksulluğun ortadan kaldırılması ve temel eğitime önem verilmesi gerektiği vurgulanmaktadır.

Sözleşmenin genel hükümlerinde, her üye ülkenin acil sorun olarak, en kötü biçimlerdeki çocuk işçiliğinin yasaklanmasını ve ortadan kaldırılmasını temin edecek etkin önlemleri derhal alması öngörülmekte ve 18 yaşın altındaki herkes "çocuk" olarak mütalaa edilmektedir.

Ayrıca Sözleşme, en kötü biçimlerdeki çocuk işçiliği türleri olarak çocukların alınıp satılması ve ticaretini, borç karşılığı veya bağımlı olarak çalıştırılmalarını, çocukların askerî çatışmalarda zorla ya da zorunlu tutularak kullanılmalarını da içerecek şekilde zorla veya mecburî çalıştırılmaları gibi kölelik veya kölelik benzeri uygulamaların tüm biçimlerini, çocukların fahişelikte, pornografik yayınların üretiminde veya bu tür gösterilerde kullanılmasını, çocukların özellikle ilgili uluslararası anlaşmalarda belirtilen uyuşturucu maddelerinin üretimini ve ticareti gibi yasal olmayan faaliyetlerde istismarı gibi doğası veya gerçekleştirildiği koşullar itibarıyla çocukların sağlık, güvenlik veya ahlaki gelişmeleri açısından zararlı olan işleri kapsamaktadır.

Diğer taraftan Sözleşme, çocukların sağlık, güvenlik veya ahlaki gelişimleri açısından zararlı olan işlerin tespiti ve bunların ortadan kaldırılması ile ilgili yürütülecek faaliyet programlarının be-

irlenmesinde sosyal taraflara ve diğeri ilgili kuruluşlara danışılmasını öngörmekte, çocukların yukarıda belirtilen işlerden uzaklaştırılmaları için eğitim ve mesleki eğitime önem verilmesini, bu konuda etkin ve belli bir zamanla sınırlı önlemlerin alınmasını ve üye ülkeler arasında işbirliği ve yardımlaşmanın artırılmasını da amaçlamaktadır.

Sözleşme ile ulusal mevzuatımız karşılaştırılarak yapılan değerlendirme sonucunda, 182 sayılı Sözleşmenin ulusal mevzuatımız açısından bir olumsuzluk yaratmayacağı; anılan Sözleşmenin onaylanmasının uygun ve yararlı olacağı düşünülmektedir.

DIŐIŐLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ GEREKÇE

182 sayılı Kötü Şartlardaki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Acil Önlemler Sözleşmesi, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 1-17 Haziran 1999 tarihlerinde Cenevre'de yapılan 87 nci Genel Konferansında kabul edilmiştir.

Ülkemizde, 25.5.1998 tarih ve 98/11184 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanmış bulunan İstihdama Kabulde Asgari Yaş Haddine ilişkin 138 sayılı ILO Sözleşmesini tamamlayıcı nitelikte olan ve ILO'nun 7 Temel Sözleşmesine 8 inci olarak eklenmiş bulunan söz konusu Sözleşmenin giriş bölümünde, çocukların kötü şartlardaki çocuk işçiliğinden uzaklaştırılmalarında yoksulluğun ortadan kaldırılması ve temel eğitime önem verilmesi gerektiği vurgulanmaktadır.

Sözleşmenin genel hükümlerinde, her üye ülkenin acil sorun olarak, kötü şartlardaki çocuk işçiliğinin yasaklanmasını ve ortadan kaldırılmasını temin edecek etkin önlemleri derhal alması öngörülmekte ve 18 yaşın altındaki herkes "çocuk" olarak mütalaa edilmektedir.

Ayrıca Sözleşme, kötü şartlardaki çocuk işçiliği türleri olarak çocukların alınıp satılmasını ve ticaretini, borç karşılığı veya bağımlı olarak çalıştırılmalarını, çocukların askeri çatışmalarda zorla ya da zorunlu tutularak kullanılmalarını da içerecek şekilde zorla veya mecburi çalıştırılmaları gibi kölelik veya kölelik benzeri uygulamaların biçimlerini, çocukların fahişelikte, pornografik yayınların üretiminde veya bu tür gösterilerde kullanılmasını, çocukların özellikle ilgili uluslararası anlaşmalarda belirtilen uyuşturucu maddelerinin üretimi ve ticareti gibi yasal olmayan faaliyetlerde istismarı gibi doğası veya gerçekleştirildiği koşullar itibariyle çocukların sağlık, güvenlik veya ahlaki gelişmeleri açısından zararlı olan işleri kapsamaktadır.

Diğeri taraftan Sözleşme, çocukların sağlık, güvenlik veya ahlaki gelişimleri açısından zararlı olan işlerin tespiti ve bunların ortadan kaldırılması ile ilgili yürütülecek faaliyet programlarının belirlenmesinde sosyal taraflara ve diğeri ilgili kuruluşlara danışılmasını öngörmekte, çocukların yukarıda belirtilen işlerden uzaklaştırılmaları için eğitim ve mesleki eğitime önem verilmesini, bu konuda etkin ve belli bir zamanla sınırlı önlemlerin alınmasını ve üye ülkeler arasında işbirliği ve yardımlaşmanın artırılmasını da amaçlamaktadır.

Sözleşme ile ulusal mevzuatımız karşılaştırılarak yapılan değerlendirme sonucunda, 182 sayılı Sözleşmenin ulusal mevzuatımız açısından bir olumsuzluk yaratmayacağı; anılan Sözleşmenin onaylanmasının uygun ve yararlı olacağı düşünülmektedir.

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

*Sağlık, Aile, Çalışma ve
Sosyal İşler Komisyonu*

Esas No. : 11673

Karar No. : 37

11.5.2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dişişleri Bakanlığınca hazırlanarak, Bakanlar Kurulunca Başkanlığınıza sunulan "En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Acil Eylem Sözleş-

mesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" Başkanlığımızca 3.5.2000 tarihinde tali komisyon olarak Komisyonumuza, esas komisyon olarak Dışişleri Komisyonuna havale edilmiştir.

Komisyonumuz 10.5.2000 tarihli 25 inci Birleşiminde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla Tasarıyı inceleyip görüşmüştür.

Tasarı ile, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 1999 yılında Cenevre'de yapılan 87 nci Genel Konferansında kabul edilen 182 sayılı "En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Acil Eylem Sözleşmesi"nin onaylanması uygun bulunmaktadır.

Söz konusu Sözleşmenin genel hükümlerinde, her üye ülkenin acil sorun olarak, en kötü biçimlerdeki çocuk işçiliğinin yasaklanmasını ve ortadan kaldırılmasını temin edecek etkin önlemlerin derhal alınması öngörülmektedir.

Tasarı ile gerekçesi Komisyonumuzca uygun bulunarak maddelerine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci maddesi ile yürürlüğe ilişkin 2 ve yürütmeye ilişkin 3 üncü maddeleri Komisyonumuzca benimsenerek aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Dışişleri Komisyonuna havale edilmek üzere, saygıyla arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Ertuğrul Kumcuoğlu</i>	<i>Prof. Dr. Hasan Basri Üstünbaş</i>
Aydın	Kayseri
Kâtip	Üye
<i>Sebahat Vardar</i>	<i>Mehmet Zeki Okudan</i>
Bilcecik	Antalya
Üye	Üye
<i>Mahfuz Güler</i>	<i>Ersoy Özcan</i>
Bingöl	Bolu
Üye	Üye
<i>Melek Denli Karaca</i>	<i>Nurettin Dilek</i>
Çorum	Diyarbakır
Üye	Üye
<i>Ali Ahmet Ertürk</i>	<i>İbrahim Konukoğlu</i>
<i>Edirne</i>	<i>Gaziantep</i>
Üye	Üye
<i>Erol Karan</i>	<i>Hasan Çalış</i>
Karabük	Karaman
Üye	Üye
<i>Mehmet Batuk</i>	<i>Yener Yıldırım</i>
Kocaeli	Ordu
Üye	Üye
<i>Ahmet Zamanlı</i>	<i>Reşat Doğru</i>
Tekirdağ	Tokat
Üye	Üye
<i>Ali Kemal Başaran</i>	<i>Mustafa Niyazi Yanmaz</i>
Trabzon	Şanlıurfa

Üye

Mesut Türker

Yozgat

**SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
EN KÖTÜ BİÇİMLERDEKİ ÇOCUK İŞÇİLİĞİNİN YASAKLANMASI VE ORTADAN
KALDIRILMASINA İLİŞKİN ACİL EYLEM SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1. - Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. - Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. - Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu

31.5.2000

Esas No. : 11673

Karar No. : 154

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Acil Eylem Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 24 Mayıs 2000 tarihli 34 üncü Birleşiminde Dışişleri Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

Çocukların yasal olmayan faaliyetlerde çalıştırılmalarını ve onların sağlık, güvenlik veya ahlaki gelişmeleri açısından zararlı olan işlerde çalıştırılmalarını engellemeye yönelik Sözleşme Komisyonumuzca benimsenmiş ve Tasarının başlığı "Kötü Şartlardaki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Acil Önlemler Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" şeklinde değiştirilmiş ve buna paralel olarak Tasarının 1 inci maddesi ile gerekçesinde de aynı mealde değişiklik yapılarak kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
<i>Kâmrân İnan</i>	<i>Mehmet Kaya</i>	<i>Mehmet Ali Bilici</i>
Van	Kahramanmaraş	Adana
Üye	Üye	Üye
<i>Müjdat Kayayerli</i>	<i>Nesrin Ünal</i>	<i>Hasan Erçelebi</i>
Afyon	Antalya	Denizli
Üye	Üye	Üye
<i>Mahmut Erdir</i>	<i>Mustafa Yaman</i>	<i>Azmi Ateş</i>
Eskişehir	Giresun	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>İrfan Gündüz</i>	<i>Hüseyin Kansu</i>	<i>Necdet Saruhan</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
		(Kanun tasarısındaki 'en kötü biçimlerdeki' ibaresinin muhafaza edilmesi gerekir görüşümdedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Osman Yunakoğulları</i>	<i>Süha Tanık</i>	<i>Basri Coşkun</i>
İstanbul	İzmir	Malatya
Üye	Üye	Üye
<i>Bilent Arıncı</i>	<i>M. Necati Çetinkaya</i>	<i>Birol Büyükkürtük</i>
Manisa	Manisa	Osmaniye
	Üye	
	M. Cengiz Güleç	
	Sivas	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

EN KÖTÜ BİÇİMLERDEKİ ÇOCUK İŞÇİLİĞİNİN YASAKLANMASI VE ORTADAN KALDIRILMASINA İLİŞKİN ACİL EYLEM SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 1999 yılında Cenevre'de yapılan 87 nci Genel Konferansında kabul edilen 182 sayılı "En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Acil Eylem Sözleşmesi"nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

KÖTÜ ŞARTLARDAKİ ÇOCUK İŞÇİLİĞİNİN YASAKLANMASI VE ORTADAN KALDIRILMASINA İLİŞKİN ACİL ÖNLEMLER SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 1999 yılında Cenevre'de yapılan 87 nci Genel Konferansında kabul edilen 182 sayılı "Kötü Şartlardaki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Acil Önlemler Sözleşmesi"nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

MADDE 3. - Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Bülent Ecevit
Başbakan

Dev. Bak. ve Başb. Yrd.

D. Bahçeli

Devlet Bakanı

R. Önal

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. S. Gürel

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

H. Gemici

Devlet Bakanı

F. Ünlü

Adalet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Dışişleri Bakanı

İ. Cem

Bayındırlık ve İskân Bakanı

K. Aydın

Tarım ve Köy İşleri Bakanı

Prof. Dr. H. Y. Gökalp

Kültür Bakanı

M. İ. Talay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. T. Toskay

Devlet Bakanı

S. Somuncuoğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. R. Mirzaoğlu

Devlet Bakanı V.

Prof. Dr. R. Mirzaoğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. A. Çay

Millî Savunma Bakanı

S. Çakmakçıoğlu

Maliye Bakanı

S. Oral

Sağlık Bakanı

Doç. Dr. O. Durmuş

Çalışma ve Sos. Güt. Bakanı

Y. Okuyan

Turizm Bakanı

E. Mumcu

Çevre Bakanı

F. Aytekin

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
ve Başbakan Yardımcısı

M. C. Ersilmer

Devlet Bakanı

M. Keçeciler

Devlet Bakanı

Y. Yalova

Devlet Bakanı

R. K. Yücelen

Devlet Bakanı V.

R. K. Yücelen

Devlet Bakanı

M. A. İrtemişlik

İçişleri Bakanı

S. Tantan

Millî Eğitim Bakanı

M. Bostancıoğlu

Ulaştırma Bakanı V.

Prof. Dr. T. Toskay

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. K. Tanrıku

Orman Bakanı

Prof. Dr. N. Çağan

EN KÖTÜ BİÇİMLERDEKİ ÇOCUK İŞÇİLİĞİNİN YASAKLANMASI VE ORTADAN KALDIRILMASINA İLİŞKİN ACİL EYLEM SÖZLEŞMESİ

Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından Cenevre’de toplantıya çağrılan Uluslararası Çalışma Örgütü Genel Konferansı, 1 Haziran 1999 tarihinde yaptığı 87 nci Oturumunda;

Çocuk işçiliğine ilişkin mevcut temel belgeler olmaya devam eden 1973 tarihli İstihdama Kabulde Asgari Yaş Haddine İlişkin Sözleşme ve Tavsiye Kararını tanımlamak üzere uluslararası işbirliği ve yardımlaşma da dahil ulusal ve uluslararası eylemler için temel öncelik olmak üzere en kötü biçimlerdeki çocuk işçiliğinin yasaklanması ve ortadan kaldırılması ile ilgili yeni belgeler kabul edilmesi gerektiğini göz önünde bulundurularak ve

En kötü biçimlerdeki çocuk işçiliğinin aynı zamanda ailelerin ihtiyaçlarına cevap vererek ücretsiz temel eğitimin önemine ve buna maruz çocukların bütün bu işlerden uzaklaştırılmaları gerektiğini ve onların rehabilitasyonlarını ve sosyal uyumlarının sağlanmasını dikkate almak suretiyle derhal ve kapsamlı bir eylem yapılmasını gerekli kıldığını göz önünde bulundurarak,

Uluslararası Çalışma Konferansının 1996 yılında yapılan 83 üncü Oturumunda kabul edilen çocuk işçiliğinin ortadan kaldırılmasına ilişkin kararını hatırlatarak ve

Çocuk işçiliğinin büyük ölçüde yoksulluktan kaynaklandığını ve uzun vadeli çözümünün sosyal gelişmeye ve özellikle yoksulluğun azaltılmasına ve evrensel eğitime imkân tanıyan sürekli ekonomik büyümede yattığını kabul ederek ve

20 Kasım 1989 tarihinde yapılan Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda kabul edilen Çocuk Hakları Sözleşmesini hatırlatarak ve

Uluslararası Çalışma Konferansının 1998 yılında yapılan 86 ncı Oturumunda kabul edilen Çalışmaya İlişkin Temel Haklar ve İlkeler ILO Bildirgesi ve İzlemesini hatırlatarak ve

En kötü biçimlerdeki çocuk işçiliğine diğer uluslararası belgelerde ve özellikle 1930 tarihli Zorla Çalışma Sözleşmesi, 1956 tarihli Birleşmiş Milletler Kölelik ve Köle Ticareti ile Kölelik Benzeri Kurumların ve Uygulamaların Ortadan Kaldırılması Ek Sözleşmesinde yer verildiğini hatırlatarak,

Oturum gündeminin dördüncü maddesini oluşturan çocuk işçiliği konusunda yapılan bazı önerileri kabule karar vererek,

Bu önerilerin bir uluslararası Sözleşme biçimini almasını kararlaştırarak,

Bindokuzyüzdoksandokuz yıl işbu Haziran ayının onyedinci günü En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliği Sözleşmesi, 1999 olarak adlandırılabilir aşağıdaki Sözleşmeyi kabul etmiştir.

Madde 1

Bu Sözleşmeyi onaylayan her üye ülke acil bir sorun olarak en kötü biçimlerdeki çocuk işçiliğinin yasaklanmasını ve ortadan kaldırılmasını temin edecek ivedi ve etkin önlemleri alır.

Madde 2

Bu Sözleşmenin amaçları bakımından “çocuk” terimi 18 yaşın altındaki herkese uygulanır.

Madde 3

Bu Sözleşmenin amaçları bakımından “en kötü biçimlerdeki çocuk işçiliği” ifadesi

a) çocukların alım-satımı ve ticareti, borç karşılığı veya bağımlı olarak çalıştırılması ve askerî çatışmalarda çocukların zorla ya da zorunlu tutularak kullanılmasını da içerecek şekilde zorla ya da mecburî çalıştırılmaları gibi kölelik ve kölelik benzeri uygulamaların tüm biçimlerini;

b) çocuğun fahişelikte, pornografik yayınların üretiminde veya pornografik gösterilerde kullanılmasını, bunlar için tedarikini ya da sunumunu;

c) çocuğun özellikle ilgili uluslararası anlaşmalarda belirtilen uyuşturucu maddelerin üretimi ve ticareti gibi yasal olmayan faaliyetlerde kullanılmasını, bunlar için tedarikini ya da sunumunu;

d) doğası veya gerçekleştirildiği koşullar itibarıyla çocukların sağlık, güvenlik veya ahlak gelişimleri açısından zararlı olan işi kapsar.

Madde 4

1. Madde 3 (d)'de belirtilen isim türleri ulusal mevzuat veya düzenlemeler ya da yetkili makam tarafından ilgili işçi ve işveren kuruluşlarına danıştıktan sonra, ilgili uluslararası standartlar ve özellikle 1999 tarihli En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliği Tavsiye Kararının 3 üncü ve 4 üncü paragrafları dikkate alınarak belirlenir.

2. Yetkili makam ilgili işçi ve işveren kuruluşlarına danıştıktan sonra bu şekilde belirlenen iş türlerinin nerelerde bulunduğuü tayin eder.

3. Bu maddenin birinci paragrafı gereğince belirlenen iş türlerinin listesi, gerekli görüldüğü takdirde, ilgili işçi ve işveren kuruluşlarına danışılarak periyodik şekilde gözden geçirilir ve yenilenir.

Madde 5

Her Üye, işçi ve işveren kuruluşlarına danıştıktan sonra bu Sözleşme hükümlerinin uygulanmasını izleyecek uygun mekanizmalar kurar ya da belirler.

Madde 6

1. Her Üye, en kötü biçimlerdeki çocuk işçiliğinin öncelikli olarak ortadan kaldırılması için eylem programlarını belirler ve uygular.

2. Bu eylem programları, uygun olduğu takdirde diğer ilgili grupların görüşleri de göz önüne alınarak ilgili hükümet kurumları ve işçi ve işveren kuruluşlarına danışılarak belirlenir ve yürütülür.

Madde 7

1. Her Üye, cezaı yaptırımların ya da uygun olduğu takdirde diğer yaptırımların kararlaştırılması ve uygulanması da dahil olmak üzere, bu Sözleşme hükümlerinin etkin şekilde uygulanmasını ve yürütülmesini sağlayacak gerekli tüm önlemleri alır.

2. Her üye, çocuk işçiliğinin ortadan kaldırılmasında eğitimin önemini dikkate alarak etkin ve belli bir zamanla sınırlı şu önlemleri alır :

- a) çocukların en kötü biçimlerdeki çocuk işçiliğine dahil olmalarının önlenmesi;
- b) çocukların en kötü biçimlerdeki çocuk işçiliğinden uzaklaştırılmaları, sosyal uyumları ve rehabilitasyonları için gerekli ve uygun doğrudan yardım sağlanması;
- c) çocukların en kötü biçimlerdeki çocuk işçiliğinden uzaklaştırılmaları için ücretsiz temel eğitim ve mümkün ve uygun olduğu takdirde meslekî eğitim sağlanması;
- d) özel olarak riskli durumda bulunan çocukların belirlenmesi ve onlara ulaşılması, ve
- e) kız çocuklarının özel durumunun dikkate alınması.

3. Her Üye, yürürlüğe konan bu Sözleşme hükümlerini uygulamak için sorumlu olan yetkili makamı belirler.

Madde 8

Üyeler, ekonomik ve sosyal kalkınmanın, yoksulluğun ortadan kaldırılması programlarının ve evrensel eğitimin desteklenmesini de içerecek şekilde uluslararası işbirliği ve/veya yardımlaşmanın artırılması suretiyle bu Sözleşme hükümlerini yürürlüğe koymak üzere birbirlerine yardımcı olmak için uygun önlemleri alırlar.

Madde 9

Bu Sözleşmenin kesin onama belgeleri tescil için Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürlüğüne gönderilir.

Madde 10

1. Bu Sözleşme, sadece onay belgeleri Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürlüğü tarafından tescil edilmiş olan Uluslararası Çalışma Örgütü üyeleri bakımından bağlayıcıdır.
2. Bu Sözleşme iki üyenin onama belgesi Genel Müdür tarafından tescil edildiği tarihten 12 ay sonra yürürlüğe girer.
3. Bu Sözleşme, onaylayan her üye için onama belgesinin tescil edildiği tarihten 12 ay sonra yürürlüğe girer.

Madde 11

1. Bu Sözleşmeyi onaylamış bulunan her üye, Sözleşmenin ilk yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on yıllık bir süre sonunda, Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürlüğüne göndererek tescil ettireceği bir belge ile feshedebilir. Bu fesih kayıt tarihinden bir yıl sonra geçerli olacaktır.
2. Bu Sözleşmeyi onaylamış olup, da, bundan önceki fıkrada sözlü edilen on yıllık sürenin bitiminden itibaren bir yıl süresince bu madde gereğince fesih hakkını kullanmayan her üye, yeniden on yıllık süre için bağlanmış olur ve bundan sonra bu Sözleşmeyi, her on yıllık devre bitince, bu maddede öngörülen koşullar çerçevesinde feshedebilir.

Madde 12

1. Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütü üyeleri tarafından kendisine bildirilen, bütün onama ve fesihlerin tescil edildiğini uluslararası Çalışma Örgütülünün bütün üyelerine duyurur.
2. Genel Müdür, kendisine gönderilen Sözleşmenin ikinci onama belgesinin tescil edildiğini Örgüt üyelerine bildirirken bu Sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında Örgüt üyelerinin dikkatini çeker.

Madde 13

Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürlüğü, yukarıdaki maddeler gereğince tescil etmiş olduğu bütün onama beyanları ve fesih işlemlerine ilişkin tüm bilgileri, Birleşmiş Milletler Antlaşmasının 102 nci maddesi uyarınca tescil edilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine iletacaktır.

Madde 14

Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu gerekli gördüğü zamanlarda bu Sözleşmenin uygulanması hakkında bir raporu Genel Konferansa sunar ve Sözleşmenin tamamen veya kısmen değiştirilmesi konusunun Konferans gündemine alınması isteğini inceler.

Madde 15

1. Konferansın bu Sözleşmeyi tamamen veya kısmen değiştiren yeni bir Sözleşme kabul etmesi halinde ve yeni Sözleşme aksini öngörmediği takdirde -
 - a) tadil edici yeni Sözleşmenin bir üye tarafından onanması durumu, yukarıdaki 11 inci maddede hükümleri dikkate alınmaksızın ve tadil edici yeni Sözleşme yürürlüğe girmiş olmak kayıt ve şartı ile, bu Sözleşmenin hemen feshini gerektirir.
 - b) tadil edici yeni Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihinden itibaren bu Sözleşme, üyelerin onayına açık bulundurulamaz.

2. Bu Sözleşme, onu onaylayan ancak tadil edici Sözleşmeyi onaylamamış bulunan üyeler için her halükârda şimdiki şekli ve içeriği ile yürürlükte kalmaya devam eder.

Madde 16

Bu Sözleşmenin İngilizce ve Fransızca metinleri aynı şekilde geçerlidir.